

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 5 grudnia 2019 r.

Pozycja 234

POSTANOWIENIE z dnia 20 sierpnia 2019 r. Sygn. akt Ts 135/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej G.R. w sprawie zgodności:

art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344, ze zm.) w związku z art. 1053 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.) z art. 2 w związku z art. 41 ust. 1 i 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 7 września 2018 r. (data nadania) G.R. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą.

Postanowieniem z 23 maja 2017 r. Sąd Rejonowy w K. VIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych (dalej: sąd upadłościowy) ogłosił upadłość Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w K. w upadłości.

30 czerwca 2017 r. syndyk wniósł o zastosowanie, w trybie art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (ówcześnie: Dz. U. z 2017 r. poz. 2344, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 498) w brzmieniu nadanym w treści art. 428 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1508, ze zm.), wobec reprezentanta upadłej spółki w osobie skarżącego, środków przymusu w postaci nałożenia grzywny w wysokości 10 000 zł za niewydanie syndykowi całości dokumentów dotyczących działalności upadłej spółki. Wniósł ponadto o wyznaczenie skarżącemu dodatkowego siedmiodniowego terminu do wskazania i wydania syndykowi całego majątku, a także wszystkich dokumentów dotyczących działalności upadłej spółki pod rygorem ukarania kolejną grzywną.

Sędzia komisarz postępowania upadłościowego upadłej spółki działający w sądzie upadłościowym, postanowieniem z 13 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]), nałożył na skarżącego grzywnę w kwocie 10 000 zł z zamianą na wypadek jej niezapłacenia na 6 miesięcy aresztu, licząc jeden dzień aresztu za równoważny grzywnie w kwocie 55,56 zł. Wyznaczony został też skarżącemu dodatkowy 7-dniowy termin do wskazania i wydania syndykowi całego majątku, a także wszystkich dokumentów dotyczących działalności upadłej spółki pod rygorem nałożenia kolejnej grzywny.

Skarżący złożył zażalenie na postanowienie z 13 lipca 2017 r., które sąd upadłościowy oddalił postanowieniem z 30 maja 2018 r. (sygn. akt [...]).

Z dniem 17 maja 2019 r. skarżący został wykreślony z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego jako likwidator upadłej spółki, na skutek prawomocnego orzeczenia wobec niego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 6 lat (postanowienie Sądu Rejonowego w K. z 22 lipca 2017 r. sygn. [...] oraz postanowienie Sądu Okręgowego w K. z 20 listopada 2018 r., sygn. akt [...]).

W związku z tym, postanowieniem z 4 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]), sędzia komisarz uchylił środki przymusu nałożone na skarżącego postanowieniem z 13 lipca 2017 r. bez ich wykonania.

Zdaniem skarżącego doszło do naruszenia jego prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd oraz prawa do wolności osobistej. Wskazał on również, że zakwestionowana regulacja nie zapewnia dostatecznych gwarancji procesowych.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub jest oczywiście bezzasadna.

2. W niniejszej sprawie skarżący zakwestionował konstytucyjność art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344, ze zm.) o treści: „Jeżeli upadły ukrywa się lub ukrywa swój majątek w sprawie, w której wydano postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację jego majątku, sędzia-komisarz może zastosować wobec upadłego środki przymusu określone w Kodeksie postępowania cywilnego dla egzekucji świadczeń niepieniężnych”, oraz art. 1053 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.) o treści: „Wymierzając grzywnę, sąd orzeknie jednocześnie – na wypadek niezapłacenia – zamianę grzywny na areszt, licząc jeden dzień aresztu od pięćdziesięciu do tysiąca pięćset złotych grzywny. Ogólny czas trwania aresztu nie może w tej samej sprawie przekroczyć 6 miesięcy”.

3. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji skarga konstytucyjna jest środkiem ochrony konstytucyjnych wolności lub praw, służącym usuwaniu z systemu prawnego przepisów ustaw lub innych aktów normatywnych, stanowiących podstawę ostatecznego orzeczenia sądu lub organu administracji publicznej, naruszającego wolności lub prawa albo obowiązki

skarżącego określone w Konstytucji. Konstrukcja przedmiotu skargi konstytucyjnej opiera się więc na złożonej zależności zachodzącej między zakwestionowanym przepisem, ostatecznym orzeczeniem wydanym na jego podstawie oraz zaistniałym naruszeniem konstytucyjnych praw skarżącego. Formułując zarzut niekonstytucyjności określonego unormowania, skarżący musi nie tylko wykazać, że stanowiło ono podstawę prawną ostatecznego orzeczenia wydanego w jego indywidualnej sprawie, ale dodatkowo, że właśnie to orzeczenie spowodowało niedozwoloną ingerencję w sferę praw, które wskazuje jako podstawę skargi konstytucyjnej, a tym samym wzorzec oceny zaskarżonego przepisu.

4. Naruszenie swoich praw konstytucyjnych skarżący wiąże z wydaniem przez Sąd Rejonowy w K. Wydział VIII Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych postanowienia z 30 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) o oddaleniu zażalenia na postanowienie sędziego komisarza z 13 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]) nakładającego na niego środki przymusu.

Trybunał przypomina, że wskazanie naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw określonych w Konstytucji, musi mieć związek z ostatecznym orzeczeniem o tych prawach lub wolnościach. Brak tego związku wyklucza możliwość istnienia naruszenia praw lub wolności, które mogłyby być przesłanką do merytorycznego rozpatrzenia skargi konstytucyjnej. Zakwestionowane przez skarżącego przepisy były podstawą nałożenia – postanowieniem sędziego komisarza z 13 lipca 2017 r. – na niego środków przymusu w postaci grzywny z zamianą w wypadku jej niezapłacenia na areszt. Jednak wydanie przez sędziego komisarza postanowienia z 4 czerwca 2019 r. (sygn. akt [...]) o uchyleniu środków przymusu nałożonych na skarżącego postanowieniem z 13 lipca 2017 r. bez ich wykonania, doprowadziło do utraty przez wskazane rozstrzygnięcia cech orzeczeń ostatecznie rozstrzygających o prawach lub wolnościach skarżącego. Odpadła zatem przewidziana w art. 79 ust. 1 Konstytucji przesłanka ostateczności naruszenia jego praw lub wolności konstytucyjnych.

Skutkuje to brakiem spełnienia podstawowych przesłanek skargi konstytucyjnej, przewidzianych w art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Okoliczność ta jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – podstawą odmowy nadania analizowanej skardze dalszego biegu.

Z tych przyczyn Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.